

HÄNT & TÄNKT februari 2025

Så har vi ett nytt år, 2025. Året rymmer två jubileer: det är 50 år sedan byggnadsvårdsåret 1975 och det är 30 år sedan Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården blev skyddat som nationalstadspark. Samfundet kommer att uppmärksamma båda jubileerna. Årsboken för 2025 kommer att handla om byggnadsvård. Vidare kommer samfundet bl.a. ha en fototävling som en del i firandet av nationalstadsparken.

Vi väntar på mark- och miljööverdomstolens dom när det gäller Uggleviksreservoaren. Samfundet har överklagat detaljplanen eftersom vi anser att det inte är lagligt att uppföra en ny reservoar och att riva den befintliga. Domen blir ett test på lagstiftningens förmåga att skydda nationalstadsparken från exploatering.

Utvecklingen i Sverige och världen är inte uppmuntrande. Då är den verksamhet som samfundet bedriver ännu viktigare. Vi ska fortsätta med visningar och föreläsningar; att sprida kunskap om Stockholms historia och dess värden. Vi ska fortsätta påverka utvecklingen av staden genom yttranden och opinionsbildning. Vi ska fortsätta att grunda vår verksamhet i kunskap. Vi är inte emot förändring; men vi är för eftertanke. Beslutsfattarna ska vara medvetna om konsekvenserna av sina beslut.

Den senaste årsboken – *Hållbar stad* - har fått flera positiva recensioner. Den kommer att ligga till grund för ett seminarium i september.

Välkommen till vårens programverksamhet!

Allt gott

Knut Weibull
Ordförande Samfundet S:t Erik

MEDDELANDEN FRÅN KANSLIET

Biljetter till våra medlemsprogram köps via hemsidan, likaså medlemskap.

För att kunna köpa biljett till våra arrangemang måste du vara inloggad på din medlemssida.

Inloggningsikonen finner du längst upp till höger på hemsidan. Klicka på "Logga in" för att komma till ditt medlemskonto. Har du redan aktiverat ditt konto och valt lösenord är det möjligt att du redan är inloggad.

Emellanåt händer det att vi med kort varsel måste ställa in programpunkter. Detta aviseras i så fall på vår hemsida. Dessutom erbjuder vi emellanåt visningar och andra evenemang mellan ordinarie informationsblad. Dessa extrainsatta programpunkter annonseras via e-nyhetsbrevet och på hemsidan.

Medlemsbrev på e-post

Medlemsbrev med information från styrelse, kansli och samarbetspartners skickas ut från kansliet per e-post mellan ordinarie infobladd.

Glöm ej att uppdatera din e-postadress om denna ändras!

Uppdatera e-postadresser

För att kunna registrera medlemskap måste du ange e-postadress. Detta gäller även för familjemedlemskap. E-postadressen ska vara personlig, dvs två personer kan inte ange samma e-postadress.

Övergången till digitala medlemsbrev.

Vi har som ni noterat övergått till digitala medlemsutskick, vilket gäller även infobladen. I undantagsfall skickar vi medlemsutskicken med reguljär post.

Nästa medlemsutskick med program för juni–september 2025

Program för perioden juni–september 2025 beräknas vara medlemmarna tillhanda i v. 22/23.

Vän museer och samarbetspartners

Medeltidsmuseet stängde som ni vet den 5 november 2023 på obestämd tid. Museet fortsätter dock delar av den verksamheten, och har för ändamålet hyrt Storkyrkoboden med start sommaren 2025. Mer info kommer.

Stadsmuseet håller stängt måndagar men erbjuder övriga dagar ett rikt utbud av aktiviteter. Öppettiderna är onsdag kl 11–20, övriga dagar kl 11–17.

K.A. Almgrens sidenväveri håller öppet måndag–lördag kl 12–16 (söndagar stängt).

Strindbergsmuseet tisdag–söndag kl 12–16. (måndagar stängt).

Museernas medlemsrabatter:

*10% i Stadsmuseets och Medeltidsmuseets butiker

*50% på Stadsmuseets och Medeltidsmuseets vandringar och visningar (1 biljett/medlem)

*50% på entréavgiften till K. A. Almgrens Sidenväveri, samt 10% i museibutiken *50% på entréavgiften till Strindbergsmuseet, 10% i museibutiken samt 20 kr rabatt på arrangemang.

ANMÄLAN TILL PROGRAM

Du anmäler dig till medlemsprogrammen genom att köpa biljett via samfundets hemsida www.samfundetsterik.se. Obs! Biljetterna släpps på olika datum (se kalendarium) kl 10.00 (ca). Detta för att undvika att systemet hänger sig.

Obs! Det är inte längre möjligt att anmäla sig via e-post eller telefon om inte särskilda skäl föreligger.

Obs! Var i tid! Vänligen var på plats minst 10 minuter innan aktuell aktivitet börjar.

KALENDARIUM februari–maj 2025

FEBRUARI

- Fredag 14/2 Biljettförsäljningen öppnar kl 10.00 (ca) och sker via hemsidan**
Måndag 17/2 Gamla Filmstaden i Solna (vandring/visning)
Tisdag 18/2 Nya Stockholm – visning av Stadsmuseets aktuella utställning (visning)
Onsdag 19/2 Vandenbergh 1 (visning)
Tisdag 25/2 Bonnierhusets konstsamling (visning). **Obs!** Dubbla visningar
Onsdag 26/2 Skandia-Teatern (visning)

MARS

- Torsdag 27/2 Biljettförsäljningen öppnar kl 10.00 (ca) och sker via hemsidan**
Tisdag 4/3 Nya Stockholm – visning av Stadsmuseets aktuella utställning (visning)
Onsdag 12/3 *Kvinnliga trädgårdsarkitekter i Sverige* (föredrag). **Obs!** Biljettsläpp 14 feb kl 10.00 (ca)
Fredag 14/3 Riddarhuset (visning)
Måndag 17/3 Gamla Filmstaden i Solna (vandring/visning)
Torsdag 20/3 Gamla Operan och Teaterkungen (kombovisning/vandring)
Tisdag 25/3 Stockholms stadshotell (visning). **Obs!** Dubbla visningar
Torsdag 27/3 Magasin 3 i Frihamnen (visning)
Måndag 31/3 ÅRSMÖTE med mingel (mer information kommer)

APRIL

- Tisdag 1/4 Biljettförsäljningen öppnar kl 10.00 (ca) och sker via hemsidan**
Torsdag 3/4 Gamla operan och Teaterkungen (visning/vandring)
Onsdag 9/4 *Se där! En guide till Djurgårdens minneslandskap* (föredrag). **Obs!** Biljettsläpp 14 feb kl 10.00 (ca)
Onsdag 23/4 Återbrukskontoret i Solna (visning). **Obs!** Dubbla visningar
Torsdag 24/4 Gamla operan och Teaterkungen (visning/vandring)
Lördag 26/4 KULTURNATT

MAJ

- Måndag 5/5 Biljettförsäljningen öppnar kl 10.00 (ca) och sker via hemsidan**
Onsdag 7/5 Kvarnholmen, havrekvarnen och silorna med mera (vandring)
Onsdag 14/5 *Norra Tivoli i Stockholm* (föredrag). **Obs!** Biljettsläpp 14 feb kl 10.00 (ca)
Fredag 16/5 Bromma runt med buss (bussutflykt)
Torsdag 22/5 Natur & Kulturs kontor (visning). **Obs!** Dubbla visningar
Måndag 26/5 S:t Paulskyrkan (visning)

Obs! Biljettförsäljningen till samtliga föreläsningar öppnar fredag 14 feb kl 10.00 (ca)

Glöm ej att besöka vår hemsida för eventuella programändringar.

Vänligen kom ej oanmäld till medlemsaktiviteterna. Det händer emellanåt att medlemmar dyker upp oanmälda till aktiviteterna och chansar på att få plats. Detta är inte i sin ordning. I den mån det finns lediga platser, finns dessa att köpa på hemsidan.

GAMLA FILMSTADEN

När Filmstaden i Råsunda slog upp portarna 1920 var det världens modernaste filmstudio. Här fanns verkstäder, omklädningsloger, laboratorium för filmframkallning, arkiv, regissörspaviljong, restaurang och två stora inspelningsstudios. Produktionen fasades ut under 1900-talets andra hälft, innan den upphörde helt 1999. SF Studios har dock fortfarande sina kontor här. Vi guidas genom området och avslutar inomhus i Bergmansalongen.

- När:** Mån 17 feb kl 14.00–16.00 (ca)
Mån 17 mars kl 16.00–18.00 (ca)
Samling: Portvaktstugan, Greta Garbos väg 3
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljettsläpp olika datum – se kalendarium

NYA STOCKHOLM – SEKELSKIFTET 1900

Utställningen bjuder på en rafflande resa i tiden. Genom aldrig tidigare visade föremål, foton, konst, teckningar och arkivmaterial ur stadsmuseets samlingar får du lära känna stockholmare som var med och lade grunden till staden vi känner idag.

- När:** Tis 18 feb kl 16.00–17.00 (ca)
Tis 4 mars kl 14.00–15.00 (ca)
Var: Stadsmuseet, Ryssgården
Samling: Plan 3, till höger om trapphuset.
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljettsläpp olika datum – se kalendarium

VANDENBERGH – NIVÅ ATELJÉ

I Mariehäll pågår en omvandling från industriområde till blandstad med bostäder och olika verksamheter. Bl.a. har den gamla industrifastigheten Vandenberg 1 konverterats till bostäder, förskola och publika lokaler i regi av arkitektkontoret Brunnberg & Forshed. Nivå Ateljé är det sista delprojektet där det skapats unika bostäder i markplanet med egen ateljé.

Philip Treutiger, ansvarig arkitekt från Brunnberg & Forshed och **Anna Larsson**, projektledare BESQAB (fastighetsägare) förevisar och berättar om projektet och visar oss ett par av ateljélägenheterna.

När: Ons 19 feb kl 16.00–17.30 (ca)
Samling: Bällstaågatan 58 (T-banans blå linje 10 mot Hjulsta till Sundbybergs centrum)
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 feb kl 10.00 (ca)

BONNIERHUSETS KONSTSAMLING

Vi ska alltså inte till konsthallen utan till det angränsande höghuset ”Bonnierhuet”, där familjen Bonniers långa tradition som konstsamlare av spännande, ofta utmanande samtida konst exponeras.

När: Tis 25 feb
Grupp 1: kl 15.00–16.00 (ca)
Grupp 2: kl 16.15–17.15 (ca)
Samling: Innanför entrén Torsgatan 21, kl 14.45
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 feb kl 10.00 (ca)

SKANDIA-TEATERN

Gunnar Asplunds mästerverk från 1923 stod intill nyligen inför en oviss framtid, då Filmstaden sade upp hyreskontraktet. Men år 2023 tog Stockholms filmfestival över driften efter att med framgång ha drivit en crowdfunding-kampanj med syfte att rädda biografen.

Kjell Furberg, biografhistoriker, guidar.

När: Ons 26 feb kl 14.00–16.00 (ca)
Samling: Innanför entrén, Drottninggatan 82
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 feb i kl 10.00 (ca)

KVINNLIGA TRÄDGÅRDSARKITEKTER

Här tecknas de kvinnliga trädgårdsarkitekternas porträtt – några kända, flera närmast bortglömda – och deras historia. En yrkesgrupp som ofta hamnat i skuggan av manliga kollegor träder fram, och många idag okända och inte sällan försvunna parker, trädgårdar och utemiljöer av mångskiftande slag presenteras.

Catharina Nolin, professor vid Konstvetenskapliga institutionen Stockholm universitet, föreläser utifrån sin nyss utkomna bok *Kvinnliga trädgårdsarkitekter i Sverige – en yrkesroll växer fram*.

I samarbete med Stadsmuseet i Stockholm

När: Ons 12 mars kl 18.00–19.30 (ca)
Var: Stadsmuseet, Sevenbomssalen 2 tr
Kostnad: 60 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 feb kl 10.00 (ca)

RESTAURERINGEN AV RIDDARHUSET

Alldeles nyligen återinvigdes Riddarhuset efter att alla ytskikt i Riddarhussalen, Stenhallen och den övre trapphallen restaurerats. I Riddarhussalen samordnades renoveringen av tak och väggytor med konserveringsarbeten och rengöring av Ehrenstrahls plafondmålning *Dygdernas rådslag* från 1675.

Särskilt förordnade riddarhusarkitekten **Tomas Lewan**, arkitekt SAR/MSA, och Riddarhusets **Oscar Langenskiöld**, berättar mer om projektet och värden av palatset.

När: Fre 14 mars kl 13.00–14.30 (ca)
Samling: Riddarhustorget innanför grindarna kl 12.45
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 27 feb kl 10.00 (ca)

KOMBOVISNING: MODELL AV GAMLA OPERAN & UTSTÄLLNINGEN TEATERKUNGEN

Tor Cederman visar och berättar om sin modell av Gamla Operan, utställd på nuvarande Kungl. Operan. Vi fortsätter till Livrustkammaren och utställningen *Teaterkungen* där vi upplever Gustav III i fyra akter – från hans praktfulla kröningsdräkt till en kostym från Verdis Maskeradbalen.

Tor Cederman, konstnär och scenografen bakom utställningen, guidar oss genom den kreativa processen och berättar om arbetet bakom kulisserna.

När: Tor 20 mars kl 17.00–19.00 (ca)
Tor 3 april kl 17.00–19.00 (ca)
Tor 24 april kl 17.00–19.00 (ca)
Samling: Operan, innanför entrén, Gustav Adolfs torg 2
Kostnad: 200 kr
Anmälan: Biljettsläpp olika datum – se kalendarium

STOCKHOLMS STADSHOTELL

Uppfördes på 1870-talet för Stiftelsen Konung Oscar I:s minne, på initiativ av änkedrottningen Josefina av Leuchtenberg, som ”ett hem för mindre bemedlade fruntimmer af ståndsklassen”. Därefter har byggnaden använts för olika ändamål fram till 2016 då den lämnades i princip öde. Idag har den blåklassade byggnaden fått nytt liv genom krögarna Jon Lacotte och Johan Agrell som i december invigde ”A House where you can eat and sleep”.

Handläggande arkitekt **Victor Marx**, Saga Arkitektur & Design, berättar mer om omvandlingen.

När: Tis 25 mars
Grupp 1: kl 15.00–16.00 (ca)
Grupp 1: kl 16.15–17.15 (ca)
Var: Björngårdsgatan 23
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 27 feb kl 10.00 (ca)

MAGASIN 3 I FRIHAMNEN

Den anrika magasinsbyggnaden, uppförd på 1920-talet, efter ritningar av Åke Tengelin, har nyligen genomgått en omfattande restaurering och hyresgäst Anpassning. **Staffan Corp** (uppdragsansvarig arkitekt) och **Gustav Cyrén** (handläggande arkitekt), båda från Brunnberg & Forshed, tillsammans med **Clas Westerberg** från fastighetsägaren Stockholms Hamnar och Gudrun Wannerek från Gant (hyresgäst) guidar oss genom projektet.

När: Tor 27 mars kl 14.00–15.30 (ca)
Samling: Frihamnsgatan 28
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 27 feb kl 10.00 (ca)

SE DÄR! En guide till djurgårdens minneslandskap

Denna annorlunda guidebok bjuder på tolv essäer som är lika bildande som upplysande och öppnar upp olika dörrar till Djurgårdens minneslandskap och naturrum – både i stort och i smått.

Föreläsare är bokens redaktörer, etnologerna **Simon Ekström, Mattias Frihammar** och **Lars Kaijser**

I samarbete med Stadsmuseet i Stockholm

När: Ons 9 april kl 18.00–19.30 (ca)
Var: Stadsmuseet, Sevenbomssalen 2 tr
Kostnad: 60 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 feb kl 10.00 (ca)

ÅTERBRUKSKONTORET I SOLNA

Kontoret manifesterar Fabeges engagemang för hållbarhet, där återbruk inte bara står i fokus utan utgör hela kärnan i projektet. I samarbete med Studio Stockholm förvandlades ett tidigare alldagligt kontor till en miljö där varje beslut, från valet av byggmaterial till möbler, grundades i återbruk.

Det prisbelönta kontoret visas av **Karolina Nyström** (handläggande arkitekt), Studio Stockholm, samt Fabeges förvaltare **Johan Jägbeck**.

När: Ons 23 april
Grupp 1: kl 13.00–14.30 (ca)
Grupp 2: kl 15.00–16.30 (ca)
Var: Englundavägen 5, Solna Business Park
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 1 april kl 10.00 (ca)

KULTURNATT 2025

Stockholms historia och stadsutveckling intresserar och engagerar! Under Kulturnatt Stockholm 2025 håller Samfundet S:t Erik öppet hus med representanter från styrelsen närvarande. Vi arrangerar också visningar av kvarteret Cepheus' innergård, ritad av Sven A Hermelin och Inger Wedborn, och har bokrea!

Visningstider av innergård: kl 18.15, 18.45, 19.15, 19.45 (biljett löses på plats – obs! begränsat antal platser).

När: Lör 26 april kl 18.00–19.30 (ca)
Var: Samfundet S:t Erik, Köpmang 5, Gamla stan
Kostnad: Gratis

KVARNHOLMEN RUNT

Med **Hampus Busk**, arkivarie vid Stadsarkivet, som guide vandrar vi genom Kvarnholmens historia, nutid och framtid. Vi stannar till vid den rekonstruerade Havrekvarnen, kvarnen Tre kronor, Munspelet och andra intressanta byggnadsverk.

När: Ons 7 maj kl 17.00–19.00 (ca)
Samling: Mjölmarvägen 14 (mitt för färjeläget)
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 5 maj kl 10.00 (ca)
Övrigt: Ni som vill åker båt med oss från Nybroplan (rekommenderas). Båten avgår kl 16.15.
Obs! Många branta trappor.

NORRA TIVOLI I STOCKHOLM

Norra tivoli, öppnat 1848 vid Norrtullsgatan i nuv kvarteren Flöjtblåsaren och Trumpetaren, var ett av Stockholms första tivolin. Genom en kinesiserande portal leddes besökarna in på området bland gångar och planteringar. Här fanns en glasad dansalong, orkesterbyggnad, bierstuga och kinesiska

tält där bakverk serverades. Tivolit utkonkurrerades efter några år av Stockholms Tivoli som 1850 öppnade på Djurgården.

Föreläsare är idéhistorikern **Joel Johansson** som forskar om Stockholms första tivolianläggningar.

I samarbete med Stadsmuseet i Stockholm

När: Ons 14 maj kl 18.00–19.30 (ca)
Var: Stadsmuseet, Sevenbomssalen
Kostnad: 60 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 feb kl 10.00 (ca)

BROMMA RUNT MED BUSS

Med Henrik Poppus som guide reser vi Bromma runt med buss. Vi besöker bl.a. kollektivhuset Elfvinggården och Carl Lindhagens första tidstypiska trävilla "Gamla Borgmästargården" i Äppelviken, Per Albin-husen på Ålstensgatan, Carl Lindhagens "Nya Borgmästargården i Ålsten-Högländet, Nockebyhavs familjehotell med sin trädgårdsanläggning ritad av Walter Bauer, Ljunglöfska slottet, m.fl.

Detaljerat program för bussturen publiceras på vår hemsida och skickas ut med e-post.

När: Fre 16 maj kl 13.00–17.00 (ca)
Samling: Kl 12.45 Fleminggatan 40 utanför ÖB, (Ekmans buss)
Kostnad: 300 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 5 maj kl 10.00 (ca)

NATUR & KULTURS KONTOR

Natur & Kulturs huvudkontor på Karlavägen är ett allkonstverk ritat 1959 av Sven Markelius för Skogsindustrierna. Studio Stockholm har restaurerat och utvecklat huset både utvändigt och invändigt med målet att öppna upp fastigheten och utveckla kontorsytorna till ett samtida och modernt förlagshus. Samtidigt har man strävat efter att återskapa och förtydliga Markelius ursprungsidéer.

Arkitekten **Karolina Nyström**, Studio Stockholm och **Ann Reimers**, kontorschefer Natur & Kultur visar och berättar.

När: Tor 22 maj
Grupp 1: kl 15.00–16.30 (ca)
Grupp 2: kl 17.00–18.30 (ca)
Samling: Karlavägen 31, utanför entré
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 5 maj kl 10.00 (ca)

S:t PAULSKYRKAN

Projektet för Mötesplats Mariatorget är en av de mest omfattande ombyggnationer som gjorts av en kyrkobyggnad i vår tid med bibehållen kyrklig funktion. 2023 tilldelades det ROT-priset av Stockholms Byggnästareförening för årets bäst genomförda renoveringsprojekt.

Klas Ruin från arkitektkontoret Spridd visar kyrkan.

När: Mån 26 maj, kl 16.00–17.00 (ca)
Var: Mariatorget 10
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 5 maj kl 10.00 (ca)

KONTAKT

Samfundet S:t Erik, Köpmang 5, 111 31 Stockholm
Tfn: 08-21 09 24
Bankgiro: 820-1550
E-post: kansli@samfundetsterik.se
Webbplats: www.samfundetsterik.se
Facebook: www.facebook.com/Samfundetsterik/
Instagram: SamfundetStErik

